

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je popsat překladové protějšky anglických demonstrativ v determinační funkci v překladu z angličtiny do češtiny a zmapovat míru korespondence užívání ukazovacích zájmen v obou jazycích.

Teoretická kapitola se nejdříve zaměřuje na anglická demonstrativa a definuje je coby determinátory z hlediska morfologického a syntaktického. Ukazovací zájmena slouží jako prostředky situační nebo textové reference, kterou lze rozdělit do tří podkategorií: anafora, katafora a tzv. neforická reference. Systém demonstrativ se dále dělí na formy odkazující na singulárové (*this/that*) nebo plurálové antecedenty (*these/those*). Na výběr demonstrativa má navíc vliv i vzdálenost mluvčího a referenta příslušného demonstrativa, přičemž percepce vzdálenosti se netýká pouze vztahu fyzické vzdálenosti či blízkosti. Teoretická část také postihuje relativně řídké případy, kdy se demonstrativum objevuje ve spojení s vlastním jménem (Vantage Theory) nebo funguje jako prostředek textové roviny (Gradient focus theory). Druhá část teoretického úvodu je zaměřena na morfo-syntaktický popis českých demonstrativ. Důležitým aspektem je neexistence kategorie určenosti v češtině a celkový flektivní charakter češtiny, což má za následek různou realizaci určitých gramatických struktur. Kvantitativně několikanásobně větší systém českých demonstrativ je rozčleněn podle typu reference (situační/textová) do dvou hlavních kategorií, s uvedením nejčastějších zástupců.

Část empirická je založena na 100 příkladech užití demonstrativa v determinační funkci v překladu z angličtiny do češtiny. Získané příklady jsou nejprve použity k názornému popisu různých funkcí anglických demonstrativ a jejich vztahu k volbě jedné z forem. Ve druhé části analytické kapitoly je pozornost zaměřena na české překladové ekvivalenty anglických demonstrativ a míru analogie v užití demonstrativ v obou jazycích. Během analýzy byly identifikovány tři dominantní překladové tendence, které různou měrou korespondují s anglickým originálem.

Závěrečná kapitola přináší shrnutí poznatků získaných analýzou příkladů, při které se potvrdilo, že čeština využívá větší množství jazykových prostředků k vyjádření gramatických a sémantických informací obsažených v anglických demonstrativech. Míra korespondence užívání demonstrativ v determinační funkci se tak v obou jazycích liší.